

Biblická hodina – 26.06.2025

Suspírium: „Dobroreč Hospodinovi, moja duša! Hospodin, môj Boh, nesmierne si veľký! Nádhrou a velebou si sa zaodel. Zahaľuješ sa svetlom ako plášťom, rozpínaš nebo ako stan. Príbytky si staviaš na vodách, z oblakov si robíš voz, na perutiach vetra sa uberáš. Víchry robíš poslami, plamene ohňa služobníkmi. Zem si založil na pilieroch, nezachveje sa nikdy.“ (Ž 104,1-5) Amen.

Začiatková pieseň: Chválospev č. 305: „Bože, mocný Stvoriteľu,...“

Modlitba: Pane môj, chcem dobre spravovať to, čo si mi zveril, chcem to zodpovedne formovať, čo buduje moju budúcnosť. Nedaj, Bože môj, aby som upadol do slepoty a súdu, keď sa pozerám na Tvoj stvorený svet a vidím v ňom iba hriech a úpadok. Zachovaj vo mne rovnováhu života, Kristus môj aby som poznal cestu, ktorú Ty najlepšie poznáš, a to upokojí a utíši moju dušu. Vezmi moju márnú námahu a starosti, pretože dňom i nocou myslím len na Teba a modlím sa za Tvoju spásu v mojom živote. Stvorený svet túžobne očakáva zjavenie Božích synov, preto buď aktívne prítomný v mojom živote, aby Tvoje Slovo bolo sviecou pre mňa, a Ty, Spasiteľu môj, svetlom sveta, lebo kde si prítomný, tam nevládne strach. Vykonaj, aby sa chaos zem stál nebeským poriadkom, riadeným chodom, obdaruj môj život svedkami a staň sa pre mňa Pánom, Ktorý nielenže všetko v mojom živote rieši, ale ho aj nesie, živí a prikrýva Svojou obetou a láskou. Pre Svojho jednorodeného Syna, môjho Spasiteľa, vypočuj moju modlitbu. Amen.

Biblický text: Prvá kniha Mojžišova 1. kapitola 1-25. veršov: *„Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem bola pustá a prázdna, tma bola nad prahľbinou a Boží duch sa vznášal nad vodami. Boh povedal: „Nech je svetlo!“ A bolo svetlo. Boh videl, že svetlo je dobré, a oddelil svetlo od tmy. Boh nazval svetlo dňom a tmu nazval nocou. Bol večer, bolo ráno, prvý deň. Boh povedal: „Nech je obloha uprostred vôd a nech oddeľuje vody od vôd!“ Boh utvoril oblohu a oddelil vody pod oblohou od vôd nad oblohou. Tak sa aj stalo. Boh nazval oblohu nebom. Bol večer a bolo ráno, druhý deň. Boh povedal: „Nech sa vody, ktoré sú pod nebom, nahromadia na jedno miesto a nech sa ukáže pevnina!“ Tak sa aj stalo. Boh nazval pevninu zemou a nahromadené vody nazval morom. Boh videl, že je to dobré. Boh povedal: „Nech zem vydá sviežu zeleň, semenné rastliny a ovocné stromy, ktoré rodia na zemi ovocie so semenom svojho druhu!“ Tak sa aj stalo. Zem vydala sviežu zeleň, semenné rastliny svojho druhu a ovocné stromy so semenom svojho druhu. Boh videl, že je to dobré. Bol večer a bolo ráno, tretí deň. Boh povedal: „Nech sú svetlá na nebeskej oblohe, aby oddeľovali deň od noci a označovali obdobia, dni a roky! Nech sietia na nebeskej oblohe a osvetľujú zem!“ Tak sa aj stalo. Boh utvoril dve veľké svetlá: väčšie, aby vládlo dňu, a*

menšie, aby vládlo noci; urobil aj hviezdy. Boh ich umiestnil na nebeskej oblohe, aby svietili na zem, aby vládli vo dne i v noci a oddeľovali svetlo od tmy. Boh videl, že je to dobré. Bol večer a bolo ráno, štvrtý deň. Boh povedal: „Nech sa hmýria vody živými tvormi a vtáky nech lietajú nad zemou pod nebeskou oblohou!“ Boh stvoril veľké morské zvieratá a všetky živé tvory, ktorými sa hmýria vody, a všetky druhy okrídlených vtákov. Boh videl, že je to dobré. Boh ich požehnal a povedal: „Plodte sa a množte sa a naplňte vodu v moriach; vtáctvo nech sa množí na zemi!“ Bol večer a bolo ráno, piaty deň. Boh povedal: „Nech vydá zem rôzne druhy živých tvorov: dobytok, plazy a divú zver!“ Tak sa aj stalo. Boh utvoril rôzne druhy divej zveri, dobytká a plazov. Boh videl, že je to dobré.“

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

Počiatok sveta a ľudstva je opísaný v prvých jedenástich kapitolách knihy Genezis. Z toho sa dozvedáme, že stvorenie a vykúpenie patria k sebe, sú neoddeliteľné. Počujeme o časoch pred dejinných, pretože dejiny sa začínajú tam, keď si všímame a premýšľame o udalostiach, ktoré sa odohrávajú v prírode, teda okolo nás. Vyvolený ľud Boží to zažil v babylonskom zajatí, kde po odvlečení z domova uvažoval o Bohu Stvoriteľovi a potom o Pánovi, Ktorý všetko tvorí nové. Najúplnejšie vyznanie viery o Pánovi sa rodí, keď Boží ľud kráča v hĺbinách: „Boh, Ktorý stvoril tento svet, milostivo koná aj v živote človeka, ktorého stvoril na svoj obraz.“ Toto nie je náboženstvo, kde Boh hovorí a koná na raz, ale zaužívaná prax života. Vidíme v ňom sériu neopísateľných záznamov, v ktorých sa objavujú typy tej doby, teda babylonského veku, ale musíme vedieť, že Sväté Písmo nie je príručkou prírodných vied, ale kázňou, v ktorej sú svetlo a tma jasne oddelené od seba. Otec svetiel (Jk 1,17) sa nespoločuje s tmou. V našom čítaní sú prvé dva verše samostatnou časťou. Boh nielen stvoril nebo a zem, ale celý vesmír utvoril. Pôvod zla je spojený s temnotou, s tmou, ale Duch Boží stojí nad všetkým. Máme pred sebou úvod, ktorý v hudbe spárujeme so slovom prelúdium. Úvod. Vyhlásenie. Tieto dva verše vyjadrujú silné puto a svedectvo, v ktorom má Boh svoje osobitné prvenstvo a neobyčajné miesto. Boh má miesto vo svete, pretože On je Ten, Kto premáha temnotu a chaos. Stvorenie sa uskutočňuje Božím slovom. Nie je náhoda, že stvorenie začína stvorením svetla. Boh vstupuje do chaosu, tmy, prázdnoty, ničoty a neporiadku a tam je svetlom, tam je životom, tam je poriadkom, čo je všetko dobré. Tento význam tmy a svetla pretrváva po celý zvyšok stvorenia, pretože keď sa obloha zamračí, život sa stáva neistým alebo keď Slnko prestane svietiť a natiahnu sa mraky. Keď Ježiš zomrie, nastane tma a sily temnoty sa zdajú byť víťazné, ale keď je vzkriesený, svetlo sa opäť objaví. V Izraeli striedanie svetla a tmy určovalo aj čas. Ak je svetlo, je to dobré, je deň; ak nie je svetlo, je to zlé, je noc.

Šesť dní stvorenia má vlastný rytmus, ktorý Jeho slovo preskupuje. Boh prehovoril, stalo sa to a je to dobré. Slovo Pánovo je mocnejšie ako čokoľvek. Dokončuje všetko. Završuje dielo Božie. Uzatvára chod života. Dáva do súvisu dni za dňami. Prepojuje dni a postupuje jeden po druhom. Trpké časy temnoty sa končia a prichádza svetlo tam, kde nebolo svetla. Toto slovo je zároveň činiteľom aj konateľom a jeho vyvrcholenie vidíme v Jánovom evanjeliu: **„Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh. Ono bolo na počiatku u Boha. Ním vzniklo všetko a bez neho nevzniklo nič z toho, čo jestvuje. V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A to svetlo v tme svieti, ale tma ho nepohltila.“** (Jn 1,1-4) Vyvýšenie Stvoriteľa. Vyvýšenie Krista. Vyvýšenie Boha nad bohmi sveta sa začína tak, keď vyznáme, že Hospodin je Stvoriteľom neba a zeme. Prvá časť Apoštolského vierovyznania je známa, lebo On z ničoho, zo žiadnej pralátky nestvoril svet, ale vychádza len z toho, čo má pred sebou, z tmy a chaosu, ale to mizne a Boží poriadok je nastolený. Poradie stvorenia je jednoznačné: svetlo, tma, oddelenie súše od vody, noc a deň, nebeské telesá, rastliny, ryby, vtáky a zvieratá. Viditeľný je v ňom vývoj a proces. Prebieha zmena. Pán pôsobí pre život. On je rozsievateľ, ktorý vyšiel rozsievať. (Mt 13, 1), a tým sa začína život. Je zaujímavé, že nebeské telesá nemenuje, pretože v pohanských náboženstvách (v egyptskom a v babylonskom prostredí) sa Slnko, Mesiac a hviezdy objavujú ako uctievané božstvá, ale s Bohom sa nikto nevyrovná. Svedectvom je, že aj nebeské telesá sú omylom uctievané a Bohom stvorené. Fungujú ako svietidlá, ich úlohou je prelomiť tmu, teda sú to ako lampy: **„Utvoril veľké svetlá, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky. Slnko má vládnuť vo dne, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky. Mesiac a hviezdy majú vládnuť v noci, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.“** (Ž 136,7-9) V tomto opise je ako svedectvo iba jedno meno, ktoré treba vzývať: Pán pánom a Kráľ kráľov. Boh a skrze Neho sa všetko stalo dobrým, pretože On prehovoril a to, čo povedal a vykonal, je v súlade s Jeho dobrotivou vôľou. Stalo sa dobrým to, kde panovalo zlo. Každý čin Boží pripravoval ďalší skutok. To, čo Boh stvoril, nie je len dobré, ale je to aj krásne. Estetické. Prvým estétom je sám Pán, pretože sa pozrime len na niekoľko miest na Slovensku, ktoré sú pôsobivé a nie sú vytvorené človekom. Napríklad Zelené pleso vo Vysokých Tatrách v nadmorskej výške 1551 metrov alebo Zádielska tiesňava v Slovenskom raji hovoria o Bohu, o našom Pánovi. Žalmista tento podrobný opis takto zhrnul: **„lebo on rozkázal a boli stvorené.“** (Žalm 148,5b)

Ale hneď ako vznikne niečo dobré, oddelenie sa stáva nevyhnutným. Medzi svetlom a tmou sú viditeľné rozdiely. O chráme živého Boha pojednáva samotný apoštol Pavol: **„Neľahajte cudzie jarmo s neveriacimi! Veď čo má spravodlivosť spoločné s nepravosťou a aké spoločenstvo má svetlo s tmou? A aký je súlad Krista s Beliárom, a aký má podiel veriaci s neveriacim?“** (IIK 6,14-15)

Deti svetla sa nesmú spájať s činmi, doktrínami a láskou sveta! Kto si vyberie svetlo, mal by sa oddeliť od tmy, žiť vo svetle a slúžiť svetlu. Lebo ten, kto

zostane verný Stvoriteľovi, Vykupiteľovi a Posväťiteľovi až do konca, nakoniec dosiahne pravé svetlo, žiaru Božej slávy. V tomto svete je svetlo Ducha Svätého neoddeliteľnou súčasťou života v Kristovi, ktoré nás vedie po celý čas, radí nám na tejto ceste každý deň, pretože svetlo evanjelia, ktoré ukazuje cestu k večnému životu, je nekonečne krajšie ako zotrvať a sedieť v tme.

Biblický text: Evanjelium podľa Marka 1. kapitola 1-8. veršov: *„Začiatok evanjelia Ježiša Krista, Božieho Syna. Ako je napísané u proroka Izaiáša: Hľa, posielam pred tvojou tvárou svojho posla, aby ti pripravil cestu. Hlas volajúceho na púšti: Pripravte cestu Pánovi, vyrovnejte mu chodníky! — tak vystúpil Ján Krstiteľ na púšti a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov. Prichádzala celá judská krajina i všetci Jeruzalemčania. Vyznávali svoje hriechy a on ich krstil v rieke Jordán. Ján nosil odev z ťavej srsti a kožený opasok okolo bedier. Živil sa kobyľkami a medom divých včiel. Hlásal: „Po mne prichádza mocnejší ako ja. Nie som hoden zohnúť sa a rozviazať mu remienok na sandáloch. Ja som vás krstil vodou, no on vás bude krstiť Duchom Svätým.“*

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

Markovo evanjelium sa začína s Ježišom, a preto sa začína dobre. On je samotné evanjelium a dobrá správa o a v živote. Evanjelista Marek nám hovorí, že môžeme začať s Ježišom. On je počiatkom všetkého života a všetkého na tejto zemi. Tak ako to urobila Mária z Betánie, ktorá si sadla k Ježišovým nohám a naladila svoje srdce na Neho. (Mk 14,1-9) Toto je dôležité, nalaďme svoju bytosť na Neho, začnime s Ním náš každodenný život. Nevolajme k Nemu len vtedy, keď sa zasekneme, ale začnime každý deň osamote s Ním. Zastavme sa pred Ním, počúvajte Jeho slovo a nasledujme Ho, potom nielen náš deň, ale aj náš život bude pokračovať dobre. Dobrý smer udáva vždy začiatok, Kristus. Vopred nevieme, čo nám prinesie čas, v ktorom budeme čítať toto evanjelium, ale ak Ho nasledujeme, môžeme žiť bez strachu, pretože On je schopný utíšiť aj tú najväčšiu búrku, či už vzniká v nás alebo okolo nás. Ježiš je zôkol-vôkol nás. Ježiš je všadeprítomný Boh. Ježiš je začiatok, stred i koniec všetkého.

Svedectvo Mareka o Jánovi Krstiteľovi je zjavný. Ján Krstiteľ je skutočne vzrušujúcou kontroverznou osobnosťou v evanjeliách. Je to on, kto predstavuje starozákonných prorokov. Je odhodlaný. Charizmatická osobnosť. Vyznačuje sa pustovníckym spôsobom života. Patetická sebakontrola. Vykazuje bezútešnú formu života. Zrieka sa dobrého cieľa v prospech iných. Hlavnou vecou v jeho živote nie je honba za rozkošou, ale odovzdanie sa a oddanosť vyššiemu. Ján Krstiteľ je zaviazaný k plnej službe a to podčiarkuje i svojím svojráznym životným štýlom. Aj toto je v tej dobe prax viery. Čo kážem, to žijem. On sa snaží ukázať aj na tele zmenu života. Svoje kázanie prezentuje i s disciplínou tela. Svojím životným štýlom poukazuje na Silnejšieho. Žije životom sebakontroly.

Počas reformácie mnísi jeden po druhom opúšťali kláštory. Oslobodzujúci účinok evanjelia úplne zmenil životy. Neodsudzujeme mníšsky spôsob života, ale ani ho nepodporujeme. Nemusíme ho kategoricky odmietať. Zdravý asketizmus môže byť požehnaním pre telo aj dušu. Telo, aj keď ho zabijeme, nebude vykúpené naším úsilím, iba skrze Krista. On je Silnejší ako My. On je mocnejší ako My. Nad tragicky nastavenou životnou dráhou Jána Krstiteľa sa každý pozastavuje. Vyžaruje z neho sila a hybnosť, ktorú možno umlčať len energickým mávnutím rúk, sťatím jeho hlavy. Ján Krstiteľ je askétom svojej doby. Púšť je jeho domovom. Na a v púšti sa ozýva a do púšte vychádza ľud Boží. Bol predchodcom pravej cesty. Svojím zjavom vyčnieva z radu všetkých Ježišových predchodcov. Je to Eliáš? Nie je. Je to jeden z prorokov? Nie je. Je skutočný fenomén. Jeho výzva k pokániu je podstatná a dôležitá, ale ešte presnejšie je, kým je a kto ho nasleduje. Nabáda k obráteniu sa k Bohu. Spája krst s výzvou k pokániu.

Počínajúce naplnenie Božích sľubov obsiahnutých v Starom zákone sa začína s Jánom Krstiteľom. Ján bol pre Židov veľmi inšpirujúcou osobnosťou, ktorý v horlivosti a vážnosti pred Pánom nezaostával. Pre evanjelistu je však ešte dôležitejší, lebo v ňom vidí tú cestu, ktorou pripravil Boh príchod Svojho Syna ako to bolo zasľúbené: *„Pozrite, posielam svojho posla, on mi pripraví cestu. Vtedy zrazu príde do svojho chrámu Pán, ktorého hľadáte; príde posol zmluvy, po ktorom túžite,“ vraví Hospodin zástupov.*“ (Mal 3,1) Izrael i druhýkrát hľadá na púšti svoju slobodu, ako keby putoval znova s Mojžišom. Po púšti na a za slobodu. Po púšti na a za zmierenie s Hospodinom. Po púšti na a za pokoj ľudu Božieho. Evanjelista Marek vidí naplnenie slov proroka Izaiáša *„Hlas volá: „Na púšti pripravte cestu Hospodinovi, v stepi urovnajte chodník nášmu Bohu!“* (Iz 40,3)

Ján Krstiteľ stojí pred nami a jeho svedectvo o Ježišovi: *„Po mne prichádza mocnejší ako ja.“* Prijmime jeho radu, počúvajte Silnejšieho, Mocnejšieho, teda Ježiša. Ján Krstiteľ stavia do protikladu dva typy krstu. Takto objasňuje svoju podriadenú úlohu v porovnaní s Ježišom, Ktorý prichádza po ňom a krstí Duchom Svätým, pričom Ježiš nikdy nekrstil. Je silnejší a väčší ako on. Krst Duchom vykoná silnejší a to prevyšuje krst vodou. Členovia kresťanského spoločenstva prijímajú tohto Ducha v krste. Po Synovi stojí Duch v centre. Ježiš je teda nielen začiatkom, ale aj koncom. Evanjelista Marek úplne zveruje ohlasovanie záverečných udalostí konca časov Ježišovi. Ján Krstiteľ sa sústreďuje na prítomnosť a blízku budúcnosť. Robí to, čo je jeho úlohou. Ale nemôže niečo dať. To, čo prorokoval, sa stalo až na Turíce. Duch Svätý ako závdavok je darom Ježiša Krista.

Záverečná modlitba: Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „Lebo je napísané: Ako že žijem, hovorí Pán, predo mnou sa zohne každé koleno, každý jazyk bude vyznávať Boha. A tak teda každý z nás vydá Bohu počet za seba.“ (Rim 14,11-12) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 545: „Smieť žiť pre Krista, pre Neho mrieť,...“

Zlatica Oravcová

BETEZDA

*Pri nohách Tvojich stúliť chcem sa, Pane
Úponkom viery v Tvoje srdce siahnuť,
Kde zachytí ma láska odveká –
Kde zachytí ma sväté zmilovanie,
Mňa – kajúceho človeka.*

*Chcem čuť Tvoj hlas a Tvoje volanie,
Keď dlho čakať – tridsaťosem rokov
Na zdravie, na blízkosť Tvojho jasu –
A nemôžem sa zbaviť ťažkých okov,
Keď ruky vystreté ku modlitbe sa trasú-*

*To moja Betezda je, Kriste,
Keď Ty mi podáš ruku!
Ja vstanem a – pôjdem za Tebou...
Ty Boh si a človek – moje útočisko!
Keď Teba mám,
Zem spieva
A nebo – Tvojou sa skveje velebou!*